

Dave Mathewson, Ufunuo, Hotuba ya 19, Ufunuo 13, Wale Wanyama Wawili

© 2024 Dave Mathewson na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. Dave Mathewson katika kozi yake ya kitabu cha Ufunuo. Hiki ni kipindi namba 19 cha Ufunuo sura ya 13, Wanyama Wawili.

Baada ya kueleza mnyama wa kwanza kuwa wakala wa Shetani katika sura ya 12 na kuchora idadi ya uhusiano na hilo, mwandishi sasa, katika mstari wa 3 hadi 8, anaanza kuona mwandishi akieleza kile mnyama anafanya na jinsi watu wanavyoitikia.

Ikiwa tutaunganisha mnyama na Ufalme wa Kirumi na/au mfalme, sasa tutaona kile mfalme alifanya katika Milki yote ya Rumi, na tutaona jinsi watu walivyoitikia hilo. Kwanza kabisa, kumbuka kwamba mnyama anadai, kama tulivyotaja mara kadhaa tayari, mnyama anadai ibada ya ulimwengu wote na utii. Kwa sababu ya kutoshindwa kwake, ulimwengu wote sasa unamfuata yule mnyama, nao wanamwabudu yule joka na yule mnyama pia.

Inawezekana kwamba angalau katika ngazi moja, hii ni, ingawa, kwa kiwango kikubwa zaidi, hii inaweza tu kuwa kiwakilishi cha uelewa wa watu kuhusu Roma na mtazamo wao wa Rumi na utii wanaoutoa kwa Roma. Hasa zaidi, hii inaweza kuwakilisha fomu ambayo itachukua fomu ya ibada ya maliki. Kwa hiyo kinachoonyeshwa hapa ni taifa ambalo limemaliza nguvu zake na sasa, likitenda kwa kiburi na kiburi linadai ibada na uaminifu ambao ni wa Mungu na Mwana-Kondoo pekee.

Ona swali hilo kwa kustaajabisha: swali ambalo mstari wa 4 unamalizia kwa watu kujibu kwa kusema, ni nani aliye kama mnyama huyo, na ni nani awezaye kufanya vita dhidi yake? Swali hili au lugha hii si lazima kwamba mtu yeyote alitamka jambo hili kihalisi, bali ni kukamata tu mtazamo kuhusu Roma na jinsi Roma inavyosawiriwa na jinsi watu wanavyoitazama Rumi; lugha hii inakuja tena moja kwa moja kutoka Agano la Kale. Kwa kielelezo, huko nyuma katika Kutoka sura ya 15, wimbo wa Musa, ambao tutaona ukiigiza, utakuwa na fungu muhimu baadaye kidogo katika andiko la Ufunuo. Katika Kutoka sura ya 15 na mstari wa 11, baada ya Waisraeli kukombolewa kutoka Misri, wanavuka Bahari Nyekundu, na sasa wanaimba wimbo wa Musa.

Mstari wa 11: Ni nani kati ya miungu aliye kama wewe, Ee Bwana? Nani kama wewe? Mwenye enzi katika utakatifu, mwenye kutisha katika utukufu, atendaye maajabu. Isaya sura ya 44 na mstari wa 7 ni sura nyingine ya kuvutia. Wakati mwingine, unaweza pia kutazama Zaburi sura ya 89 na mstari wa 10.

Lakini Isaya sura ya 44 na mstari wa 7 na kile ambacho ni muhimu kuhusu Isaya 44 ni mojawapo ya maandiko ambayo yana taarifa, wewe ni wa kwanza na wa mwisho. La muhimu ni kwamba Mungu pekee ndiye anayestahili kuabudiwa katika muktadha wa ibada ya sanamu. Ni ibada ya sanamu kutoa ibada au utii kwa mtu yeyote au kitu chochote isipokuwa Mungu peke yake.

Na hivyo katika sura ya 44 na mstari wa 7 wa Isaya, tunasoma mstari wa 7, ni nani basi kama mimi? Mungu anasema, na atangaze. Na atangaze na kueleza mbele yangu yaliyotokea tangu nilipoanzisha watu wangu wa kale. Kwa hivyo mada hii, ni nani kama mimi au ni nani kama Mungu, sasa katika mzaha potovu tena, inahusishwa na mnyama na watu kusema ni nani kama mnyama na ni nani anayeweza kufanya vita dhidi yake.

Kwa hivyo, mnyama anapaswa kueleweka katika muktadha wa kuiga kwa kishetani kwa Mungu. Nami nafikiri kuongeza kwenye wazo hili la utatu usio mtakatifu, mbishi uliopotoka wa utatu wa kweli, na sasa kuelezea kufuru na ibada ya sanamu inayofanyika kwa sababu ya madai ambayo Rumi yenyewe inayatoa. Wao ni kama milki nyingine yoyote katika Agano la Kale iliyodai mamlaka ambayo ni ya Mungu pekee, iliyobatilisha nguvu zake, iliyodai uwezo kamili na uungu, na kuwakandamiza watu wa Mungu kwa njia isiyo ya kumcha Mungu na kuabudu sanamu.

Jambo la pili ni kwamba kumbuka mnyama huyo anamkufuru Mungu na kumsingizia jina lake katika makao yake, labda akirejea kwenye Danieli sura ya 7 na mistari ya 6 hadi 8 ambapo tunaona mnyama huyo akifanya jambo kama hilo. Hii mara nyingine tena inaweza kuwa kumbukumbu ya ibada ya maliki. Inaweza pia kuwa mtazamo wa Roma kwa ujumla, lakini hii inaweza hasa zaidi kutafakari ibada ya maliki na hata kutafakari madai ya mungu kwamba Domitian; kwa mfano, ikiwa hii ndiyo milki iliyotawala wakati Ufunuo ulipoandikwa, mungu alidai Domitian mwenyewe na utiifu na lawama na hata ibada ambayo mara nyingi ilitolewa kwa Domitian, hasa kwa kushirikiana na madhehebu ya maliki katika ngazi ya mitaa katika miji saba ya Asia Ndogo pamoja na miji mingine.

Tatu, kumbuka kwamba mnyama amekuwa akifanya kazi kwa muda wa miezi 42, na tayari tumeangalia ukweli kwamba 40 inapendekeza wakati wa kujaribiwa, ingawa pia ni wakati wa kuhifadhiwa. Kwa hiyo, kutajwa huku kwa miezi 42 kunahusianisha utendaji wa mnyama huyo na mambo yaliyokuwa yakiendelea katika sura ya 11, lakini pia utendaji wa Shetani katika sura ya 12. Kwa hiyo, hii ni sababu nyingine ya kutoona matukio ya sura ya 13 yakitukia katika mfuatano wa matukio baada ya sura ya 12.

Lakini kama tutachukua miaka mitatu na nusu au nyakati za nyakati na nusu wakati, ile miezi 42 na siku 1260 kama njia tofauti za kurejelea kipindi kile kile, basi ile miezi 42 inaunganisha kwa uwazi hii nyuma na kutupwa nje kwa ua wa nje nyuma mwanzoni mwa sura ya 11, ambayo iliwakilisha kanisa katika wakati wa dhiki na

majaribu. Pia, zile nyakati, wakati na nusu ya wakati, ushuhuda wa wale mashahidi wawili huko nyuma katika sura ya 11, wakati na nusu wakati wa kuhifadhiwa kwa utendaji wa Shetani na kuhifadhiwa kwa mwanamke na mnyanyaso wa watoto wake katika sura ya 12, matukio hayo yote sasa yanafafanuliwa zaidi kwa kutajwa kwa ile miezi 42. Kwa hivyo, shughuli ya mnyama ya miezi 42 inapaswa kuonekana kuwa inashughulikia kipindi sawa na marejeleo mengine yote ya wakati katika sura za mapema.

Jambo la nne la kuzingatia ni ukweli kwamba mnyama hufanya vita na watakatifu, ambayo pia inatuunganisha nyuma na sura za awali. Kwa mfano, katika sura ya 11, mstari wa 17, hivyo ndivyo hasa mnyama aliyetoka katika kuzimu alivyofanya. Alifanya vita na wale mashahidi wawili.

Katika sura ya 12, mstari wa 17, hivyo ndivyo hasa joka anafanya. Kisha joka hilo likamkasirikia yule mwanamke, likaenda zake kufanya vita dhidi ya wazao wake wengine. Kwa hiyo, sasa tunaona hasa jinsi joka linavyofanya vita na uzao wa mwanamke? Kupitia yule mnyama akifanya vita na watu na watakatifu.

Kwa hiyo, Yohana anafunua tena hali halisi ya hali yao ili kuwaruhusu kuona chanzo cha kweli cha mapambano yao na mateso yao. Mateso yao yako mikononi mwa mnyama aliyevuviwa na roho waovu. Tano, mnyama huyo anadai enzi kuu juu ya dunia nzima.

Kuna mambo mawili kuhusu hili. Kumbuka kwamba tutarejea kwa hili, lakini kumbuka lugha ya ulimwengu wote, lugha ya karibu ya hyperbolic ya Roma, ambayo ina mamlaka juu ya dunia nzima. Moja ya sababu za hili ni, nadhani, kwamba mojawapo ya mada kuu za Ufunuo ambayo tayari tumeona nyuma katika muhuri wa saba wa Ufunuo sura ya 11 ni jinsi ufalme wa ulimwengu unavyofanyika ufalme wa Mungu na Masihi wake. Kwa maneno mengine, ni jinsi gani ufalme wa dunia unahamishwa kutoka kwa Shetani na mnyama sasa hadi kwa Mungu na Mwana-Kondoo? Kwa hiyo, kwa kuisitiza utawala wa Rumi juu ya dunia nzima, hii inachangia mada hii ya jinsi uhamisho wa ufalme wa dunia, wa dunia, Ufunuo sura ya 11, sasa inakuja mikononi, jinsi gani inahamishiwa kwa ukuu wa Mungu na Mwana-Kondoo, au jinsi gani ukuu kamili wa Mungu na Mwana-Kondoo, unatambuliwa na kuabudiwa katika sura ya 5, jinsi gani hatimaye unafanya kazi nje ya dunia? Kwa hiyo, kwa sababu hiyo, sasa, huko Rumi, tunamwona mnyama akidai mamlaka juu ya dunia nzima. Lakini nataka kufanya uchunguzi mbili kuhusu hili.

Kwanza kabisa, na uchunguzi mbili kuhusu sehemu hii. Awali ya yote, mamlaka ya Roma inayoonekana kuwa ya ulimwengu wote ni karibu ya hyperbolic. Na labda hiyo ni makusudi katika aina ya apocalyptic ya fasihi.

Hii ndiyo njia ya mwandishi ya kuonyesha utawala kamili na mamlaka na mamlaka ambayo Rumi inamiliki katika dunia ya sasa. Lakini kunaweza pia kuwa na hisia

kwamba Yohana anafikiria jambo fulani zaidi. Hiyo ni, utawala wa Roma ni sehemu ya picha pana zaidi.

Utawala wa Rumi ni kielelezo tu cha na sehemu ya na matarajio ya utawala wa dunia yote ambao bado haujakabidhiwa kwa Mungu na Masihi wake. Kwa hiyo, kwamba Yohana anachora kwenye mada au kanuni ya mnyama anayetawala juu ya ulimwengu mzima. Na sasa, Yohana anaona kwamba kuwa na matumizi yake ndani au kujidhihirisha yenyewe katika Milki ya Kirumi ya karne ya kwanza.

Kwa hiyo, Rumi basi ni usemi wa karne ya kwanza wa kanuni hii au utawala huu wa dunia nzima na himaya kwamba Kristo siku moja atakuja na kushindwa. Na tayari katika kuja kwake mara ya kwanza ameshindwa, lakini siku moja ataufikisha mwisho wakati ufalme wa Mungu, wakati ufalme wa dunia hii utakapohamishwa kutoka kwa Shetani na mamlaka yake na sasa kuhamishiwa kwa Mungu na kwa Mwana-Kondoo, Yesu Kristo. Kwa hivyo, hyperbole inaweza kuwa ya kukusudia.

Tena, inaweza kuonyesha kwamba Yohana anaona Roma kuwa usemi wa karne ya kwanza tu. Sio kwamba Yohana aliona milki zilizofuatana au kipindi cha wakati kama sisi leo, lakini tu kwamba Rumi ilikuwa udhihirisho wa karne ya kwanza wa milki hii ambayo ingetawala juu ya ulimwengu wote kwamba siku moja Kristo atakuja kushinda hatimaye. Pili ni kwamba kumbuka kujizuia mara kwa mara katika sura ya 13 ilitolewa.

Mnyama akapewa mamlaka. Mnyama alipewa hii. Labda hii inapendekeza kwa mara nyingine tena ukuu wa Mungu juu ya matukio haya kwamba Mungu ndiye anayemtawala Shetani na shughuli za mnyama.

Kwamba anaruhusiwa tu kutenda hivi. Anapewa tu uwezo wa kutenda hivi. Kwa hivyo, kama tulivyoona mahali pengine katika Ufunuo, Ufunuo hauna uwili ambapo una nguvu mbili zinazopingana hadi hatimaye nguvu za Mungu zishinde nguvu za uovu.

Lakini tayari, nguvu za Mungu zinaonekana kama kunyakua au juu ya kitu kingine chochote. Kwamba hana wapinzani. Nani kama Mungu? Hana wapinzani.

Kadiri mnyama huyu anavyoonekana, hakuna uwili wa kweli. Mungu mwenyewe bado anabaki kuwa mwenye enzi kuu juu ya matukio haya, na Shetani anaruhusiwa tu kufanya kile ambacho Mungu anamruhusu kufanya katika enzi kuu yake. Kwa hivyo, kwa muhtasari, wazo la mnyama wa kwanza basi ni kuonyesha sababu ya kweli ya shida ya watakatifu.

Chanzo cha kweli cha mateso yao na ugumu wao ulisababishwa na Milki ya Kirumi katika eneo la Asia Ndogo. Chanzo cha kweli ni kwamba kinatoka kwa mnyama aliyevuviwa na roho waovu ambaye ni wakala wa Shetani. Inatoka kwa nguvu zile zile

za kinyama zilizovuviwa na pepo ambazo ziko nyuma ya milki za kinyama katika Danieli sura ya 7 na watawala wengine na falme nyingine ambazo zilikuwa za kuabudu sanamu na zisizomcha Mungu na kuwakandamiza watu wa Mungu na kupinga utawala wa Mungu na kujiweka kuwa mamlaka kamili katika ulimwengu.

Mamlaka hiyohiyo iliyoongozwa na roho waovu sasa iko nyuma ya madai ya Roma na maliki wake na majaribio ya Roma ya kuwakandamiza na kuwaangamiza watu wa Mungu katika karne ya kwanza. Lakini kwa wale ambao wanajaribiwa kuafikiana, sura hii itaonyesha ni nini kiko hatarini na ni nini wanaafikiana nacho. Kuafikiana na utawala wa Kirumi si jambo lisiloegemea upande wowote, lakini kuafikiana na utawala wa Kirumi sasa kutaonekana kuwa hatimaye kutoa utii kwa Shetani mwenyewe.

Sura ya 12 na 13 zinapaswa kusomwa pamoja. Mnyama anayewakilisha Rumi si kitu kidogo kuliko wakala wa Shetani. Kwa hiyo kwa wale Wakristo ambao wanajaribiwa kuafikiana na kuridhika na mtindo wao wa maisha ndani ya Milki ya Kirumi, Ufunuo ni simu ya kuamsha kuona ni nini hasa wanachofanya na ni nani hasa wanayempa utii.

Nyuma ya utii wao kwa Roma na hata kujihusisha waziwazi katika ibada ya maliki, nyuma ya hilo kuna ibada na utii ambao kwa hakika wanautoa kwa joka, kwa Shetani mwenyewe, kutoka sura ya 10. Kwa hiyo nyuma ya haya yote kuna sura ya 12. Hilo ni jaribio la Shetani la kuharibu utu wa Yesu Kristo na kuwaangamiza watu wake.

Lakini mpiga teke ni Shetani tayari ameshindwa. Lakini kuwakumbusha wakristo vita yenu si juu ya damu na nyama, bali ni juu ya falme na mamlaka za ulimwengu wa roho. Na sasa kwa mtazamo huo mpya na ujuzi, wanaweza kukabiliana na hali yao kwa uvumilivu, lakini pia katika kudumisha ushuhuda wao mwaminifu na kukataa kuridhiana na kukataa kupatana na madai ya Dola ya Kirumi ya kipagani.

Sasa, sana, kwa ufupi sana, mistari ya 10, 9, na 10 ni ya tabia tofauti. Wao ni aina ya kuingizwa kati ya mnyama wa kwanza na mnyama wa pili. Na ingawa unavunja simulizi, kama ungetoa mistari hii nje, simulizi lingetiririka kiasili kutoka kwa mnyama wa kwanza hadi mnyama wa pili.

Lakini katika kuvunja simulizi, kwa hakika, maandiko haya ni nini ni wito wa utambuzi na utii. Angalia inaanza, kwa mwenye sikio na asikie. Kwa maneno mengine, hii haimaanishi kimsingi, kama tulivyokwisha kuona; Yohana hasemi mambo haya hasa ili kutosheleza udadisi wa wasomaji wake kuhusu kitakachotokea wakati ujao au kinachoendelea sasa.

Hii haimaanishi kuzidisha shauku yetu na matukio ya wakati wa mwisho na kubaini wakati mambo yanatokea katika uhusiano wetu sisi kwa sisi. Uingizaji huu mdogo unatukumbusha kwamba Yohana anayaita makanisa yake katika mwanga wa hili

kuitikia kwa utii na kuitikia kwa ustahimilivu. Yule aliye na masikio yanayorudiwa kwa hakika anarudiwa kutoka sura ya pili na ya tatu.

Dalili nyingine ni kwamba hii inakusudiwa kuelezea hali ya kanisa katika sura ya pili na ya tatu. Huko, wanaambiwa kwamba mwenye masikio na amruhusu mtu huyo asikie. Sasa, lugha hiyo hiyo inarudiwa hapa pia.

Lugha hii ya, ikiwa mtu yeyote ataingia katika shughuli, utumwani, utumwani, atakwenda. Ikiwa watauawa kwa upanga, watauawa kwa upanga, inaonyesha lugha kutoka katika Agano la Kale. Tena, Yereimia sura ya 15 na mstari wa pili, na Yereimia 43 na mstari wa 11.

Na maana ya haya yote, ingawa, ni kwamba Mungu, kusema watu wa Mungu hakika watateswa na Milki ya Kirumi, lakini itikio linapaswa kuwa la uvumilivu. Kwa maneno mengine, kwa kuzingatia ukweli kwamba sura ya 13, mstari wa kwanza hadi wa nane, na nyinginezo 13 sasa zimetoa mtazamo wa apocalyptic juu ya hali hiyo. Hili sasa linajumuisha mwitikio wa watu wa Mungu.

Ni moja ya uvumilivu na mateso. Sasa kwa kuwa wamepata ufahamu wa utambuzi wa kiroho kuhusu hali hiyo. Kwa hiyo, sura ya 13, sawa na mifano ya Yesu, ambayo ilikusudiwa kuwa njia za mfano au njia za sitiari za kueleza hali ya wasomaji wake, na kama vile Yesu alivyowaita wawe na masikio ya kusikia, kwamba, sura ya 13 kwa wale walio na masikio ya kusikia, sura ya 13 hutoa ufahamu wa kiroho katika hali hiyo muhimu ili kwamba watu wa Mungu waweze kuitikia utii na kustahimili kustahimili.

Lakini wanaweza tu kufanya hivyo kwa sababu sasa wametambua hali halisi ya Rumi na hali halisi ya mapambano yao. Hiyo inatuleta kwenye mnyama namba mbili. Ningependekiza tena kwenu kwamba mnyama namba mbili katika mstari wa 11 hadi 17 haelezei mfululizo wa matukio ambayo yanatokea kwa muda baada ya moja hadi ya nane katika mnyama namba moja.

Lakini Mnyama namba mbili anarejelea na kuhusisha kipindi kile kile na matukio yaleyale kama matukio yanayomzunguka Mnyama namba moja katika mstari wa kwanza hadi wa nane. Hivyo ndivyo shughuli ya mnyama namba moja inavyofanyika? Ni kupitia mnyama namba mbili. Kwa hivyo ili kuweka haya yote pamoja, sura ya 13 inaonekana kuwa inaelezea matukio sawa na mwisho wa sura ya 12 na joka likifuatana na mwanamke na uzao wake.

Anafanyaje hivyo? Kupitia mnyama namba moja. Lakini Mnyama Nambari wa Kwanza anafanyaje shughuli yake kupitia Mnyama Namba Mbili? Angalia miunganisho yote: Mnyama wa kwanza sasa anampa mnyama namba mbili mamlaka ya kunena kwa niaba yake.

Katika mstari wa 12, anatumia mamlaka ya mnyama wa kwanza kwa niaba yake. Kwa hiyo mnyama wa kwanza anatumiaje mamlaka juu ya dunia yote kupitia mnyama wa pili? Na kwa hivyo tutazungumza kidogo juu ya nini, huyu anaweza kuwa nani? Mnyama namba mbili ni nani? Je, anatekelezaje mamlaka yake ya kutesa ibada ya sanamu kupitia mnyama huyu? Vipengele viwili muhimu vya mnyama huyu : nambari moja, kumbuka kwamba anazungumza kama joka, akimunganisha kwa uwazi na joka katika sura ya kwanza. Na pia amekuwa, kama tulivyoona, akiunganishwa na mnyama kwa sababu jambo la pili la kuzingatia ni kwamba anatumia mamlaka ya mnyama wa kwanza kwa niaba yake. Sasa swali ni je, mnyama namba mbili ni nani? Ikiwa mnyama nambari moja, tukisema kwamba ni milki ya Kirumi na labda maliki mwenyewe anawakilishwa katika mnyama wa kwanza anayetawala juu ya dunia yote na ambaye hufanya vita na watakatifu, basi ni nani mnyama wa nambari mbili? Ningependekeza kwenu kwamba mnyama namba mbili ni njia mahususi ambayo kwayo wasomaji wa Ufunuo wanaoishi katika majimbo ya Rumi, wanaoishi Asia Ndogo, mnyama namba mbili ndiye njia mahususi ambayo kwayo watapata mamlaka na mateso ya mnyama namba moja wa Rumi au mfalme.

Yaani, ni jinsi gani wasomaji wanaoishi katika Asia ndogo na miji saba iliyoletwa kwako katika sura ya pili na ya tatu wanapitia mamlaka ya mateso ya Shetani na mnyama wa kwanza? Ni kupitia mnyama namba mbili. Kwa hiyo ningependekeza kwenu kwamba mnyama namba mbili anaweza kuwakilisha, bila kuwa maalum sana, mnyama wa pili labda anawakilisha viongozi na maofisa rasmi katika majimbo ya Asia Ndogo ambao wana jukumu la kutekeleza mambo kama vile ibada ya maliki. Maliki aliita na kutekeleza utii kwa Roma na kwa maliki na kusimamia matokeo ya kushindwa kufanya hivyo. Kwa kweli, moja ya mambo ya kuvutia katika kifungu hiki, wale ambao wanajua Kigiriki au kusoma Kigiriki, ni katika sehemu hii katika mstari wa 11, na ifuatayo, tunapata mwandishi akichagua aina ya wakati wa vitenzi ambavyo hupati katika sehemu ya kwanza ya sura ya 13.

Anachagua namna ya wakati, wakati uliopo, ambayo inakusudiwa kuwa yenye maelezo au msingi. Na sababu ya yeye kufanya hivyo, nadhani, ni kwa sababu hapa ndipo sura ya 12 na 13 itaathiri na kuathiri wasomaji wanaoishi Asia Ndogo. Hivi ndivyo mamlaka ya Shetani, hivi ndivyo mamlaka ya mnyama wa kwanza yatawafikia wasomaji katika Asia Ndogo kupitia wale viongozi na maofisa na wale wa majimbo ya Asia Ndogo na miji ambayo ina jukumu la kutekeleza utii na ibada ya Rumi na mfalme.

Na tena, kutoa matokeo ya kushindwa kufanya hivyo bila ya kuwaunganisha na watu mahususi au kikundi cha watu. Mahali pengine, mtu huyu ataitwa nabii wa uongo. Kwa mfano, baadaye katika sura ya 14, katika sura ya 20 katika mstari wa 12, mnyama huyu wa pili, mshiriki wa tatu wa utatu usio mtakatifu ataitwa nabii wa uongo.

Nataka kurudi kwa hilo. Lakini kinachovutia hapa ni kwamba kuna maelezo kidogo. Alisema tu kuzungumza kama joka na kuwa na pembe mbili kama mwana-kondoo.

Lakini muhimu zaidi ni nini mnyama huyu anafanya. Kwa hiyo, kwa mfano, anafanya watu wamwabudu mnyama wa kwanza, ambaye, kama tulivyosema, anaweza kuwa ishara ya ibada ya maliki katika miji ya Asia Ndogo; wengi wao walikuwa na sanamu, au wengi wao walikuwa na mahekalu, si ya miungu ya kigeni tu, bali wengi wao walikuwa na mahekalu kwa heshima ya maliki. Katika mahekalu haya ya kifalme, ibada ya maliki ilifanyika. Wengi wao walikuwa na watu na walinzi juu ya hekalu ambao walikuwa na jukumu la kuhakikisha kwamba ibada ya hekalu ilizingatiwa na kudumishwa.

Lakini kipengele kingine muhimu ni kwamba katika mstari wa 13 hadi 15, mnyama huyu anaweza kuwadanganya watu kumwabudu mnyama wa kwanza kwa njia mbalimbali ambazo tutaziangalia. Mnyama huyu ana uwezo wa kuwadanganya watu wamwabudu mnyama. Nambari ya kwanza, kwa mfano, moto unashuka kutoka mbinguni, na ili kuunga mkono, ona lugha hii ya kuwadanganya watu na kuwafanya watu kumwabudu mnyama.

Nambari ya kwanza inarudi nyuma sio tu kwenye sehemu ya kwanza ya sura ya 13 lakini inarudi kwenye sura ya 12. Ona kwamba Shetani alielezewa katika mstari wa tisa wa sura ya 12 kama nyoka wa kale, Ibilisi Shetani, ambaye anaongoza ulimwengu wote kupotea au ambaye anadanganya ulimwengu wote. Sasa shughuli yake ya udanganyifu, utendaji wa udanganyifu wa Shetani unafanywa na mnyama namba moja, lakini sasa hasa kati ya wasomaji na mnyama namba mbili, ambaye anaweza kudanganya watu wamfuate na kumwabudu mnyama wa kwanza, Rumi, na labda maliki wake pia.

Kuna ishara mbili za kuvutia anazofanya. Moja ni moto unaoshuka kutoka mbinguni. Nyingine ni kwamba ana uwezo wa kutoa uhai kwa picha ambayo imeundwa.

Sina utulivu kidogo kujaribu kutambua na kwa hakika matukio fulani ambayo haya yatafanana. Kwa mfano, je, hili linarejelea waganga wa Roma ya karne ya kwanza ambao kwa hakika wangeweza kufanya jambo kama hili? Je, huu ni mfano wa ventriloquism ambao wengine wamependekeza uwezo wa kufanya picha ione kane kana kwamba inaweza kuzungumza? Inawezekana kwamba hiyo iko nyuma yake, lakini nadhani picha hizi mbili za moto unaoshuka kutoka mbinguni na kutoa sanamu uwezo wa kuzungumza ni mara nyingine tena njia za haki za kusisitiza nguvu ya udanganyifu ya Dola ya Kirumi, na labda huchota kwenye maandiko mawili ya Agano la Kale. Kwa mfano, moto unaoshuka kutoka mbinguni unaweza kumwita Eliya akiita moto kutoka mbinguni katika pambano lake na manabii wa Baali.

Je, inawezekana kwamba hii inarejelea ishara halisi katika Milki ya Kirumi? Hiyo ni kuwaza. Ikiwa unakumbuka, katika Kutoka, wachawi waliweza kuiga ishara nyingi na

mapigo ya miujiza ambayo Musa alimwaga juu ya Misri. Lakini zaidi ya hayo, nadhani kimsingi inachora kwenye lugha ya Agano la Kale ya moto unaoshuka kutoka mbinguni, ambao unakusudiwa tu kuashiria uwezo wa Dola ya Kirumi kudanganya kupitia nguvu zake.

Vipi kuhusu picha inayoweza kuongea? Zaidi ya uwezekano, sanamu, kama tulivyoona, sanamu hiyo labda inarudi kwenye andiko lingine la Agano la Kale hadi Danieli sura ya tatu, ambapo Nebukadreza anaweka sanamu yake mwenyewe. Sanamu hiyo ilikusudiwa kuwakilisha Nebukadneza na utawala na mamlaka yake juu ya ufalme wote. Na kwa hivyo picha hapa inaweza kuwakilisha sanamu na sanamu na mahekalu ambayo ungepata katika miji mingi ya Asia Ndogo kuwa inawakilisha na kuakisi utawala wa Rumi na ufalme na maliki katika ufalme wote, kama vile katika miji ya Asia Ndogo.

Lakini kuwa na uwezo wa kuipa sanamu hiyo uwezo wa kunena, labda isichukuliwe kihalisi sana, bali kwa mara nyingine tena ishara ya nguvu ya Rumi ya kudanganya, uwezo wa Rumi kuwahadaa raia wake, wakaaji wake kutoa utii na ibada kwa Roma yenyewe. Jambo lingine la kukumbuka kuhusu utendaji wa udanganyifu wa mnyama ni kwamba tayari tumeona ukweli kwamba mnyama, nambari ya pili, anaweza kudanganya, anakumbuka utendaji wa udanganyifu wa Shetani, akirudi nyuma kwenye uumbaji, sura ya tatu ya Mwanzo, ambapo anawadanganya Adamu na Hawa. Na sasa, katika sura ya 12 na aya ya tisa ya Ufunuo, anauongoza ulimwengu mzima au kuudanganya ulimwengu mzima.

Kwa hiyo, kwa wazi yule mnyama ndiye njia ambayo Shetani huendeleza yake na kutenda utendaji wake wa udanganyifu katika uzao wake, hayawani-mwitu namba mbili. Hata hivyo, nashangaa kama sifa nyingine muhimu ya utendaji wa udanganyifu wa mnyama ni kwamba hii inaweza pia kuwa sababu mojawapo kwa nini aitwe nabii wa uwongo. Unaporejea sura ya pili na ya tatu ya Ufunuo, jumbe kwa makanisa saba, unaona kwamba kuna walimu wa uongo katika idadi fulani ya makanisa au manabii wa uongo, watu wa kinabii ambao Yohana anaonekana kuwa katika mzozo na kutokubaliana nao, watu wa kinabii au walimu wa uwongo ambao kazi yao inaonekana kuwa ya kuwahadaa Wakristo ili wakubaliane na milki ya Kirumi, pamoja na Roma isiyomwabudu Mungu, yenye kukandamiza sanamu.

Kwa mfano, nyuma katika sura ya pili na mstari wa 14, katika ujumbe kwa kanisa la Pergamo, anasema, walakini, ninayo mambo machache dhidi yako. Una watu huko wanaoshika mafundisho ya Balaamu, ambaye alimfundisha Balaki ili kuwashawishi Waisraeli au kuwapoteza Waisraeli watende dhambi kwa kula chakula, kutoa dhabihu kwa sanamu, na kufanya uasherati. Kisha 15, anasema, vivyo hivyo, unao wale wanaoshikilia mafundisho ya Wanikolai, ambayo pengine pia wanafundisha watu kuridhiana na utawala wa kipagani.

Sura ya pili na mstari wa 20, ujumbe kwa kanisa la Thiatira, hata hivyo, nina hili dhidi yako. Unamvumilia yule mwanamke Yezebeli anayejiita nabii; muunganisho wa kuvutia kwa nabii wa uongo sasa, anajiita nabii. Na hiki ndicho anachofanya.

Kwa mafundisho yake, anawapotosha au kuwahadaa watumishi wangu wafanye uasherati. Kwa hivyo, ninajiuliza ikiwa hii ni sababu nyingine ya kumtambua mnyama nambari mbili. Sio tu kwamba hiki ndicho chanzo cha udanganyifu nyuma ya ufalme wa Kirumi na ibada ya maliki na mambo kama haya, na ona ni muhimu kuelewa kwamba mnyama anaweza kudanganya ulimwengu wote, sio Wakristo tu.

Ulimwengu wote umedanganywa. Lakini kwa upande mwingine, sijui kama hakuna uhusiano fulani hapa kati ya mnyama na wale walio katika makanisa, kama vile mwanamke huyu ambaye anamwita Yezebeli na Wanikolai na wale wanaoshikilia mafundisho ya Balaamu, ambao wanadanganya kanisa na Yezebeli nabii, ambao sasa wanadanganya kanisa katika kupatana na Rumi ya kipagani na kutoa Rumi utii na ibada. Kwa hiyo mwalimu wa uwongo, nabii wa uwongo, basi atawaathiri wasomaji wa sura ya pili na ya tatu kwa njia tofauti, ikitegemea kama wanapinga au wako katika hatari ya kujitoa na kuwafuata walimu hao wa uongo.

Yohana sasa anatuonyesha chanzo cha kweli nyuma ya mafundisho haya ya udanganyifu na unabii na mafundisho ya uongo katika kanisa, na pia katika shughuli za udanganyifu katika ulimwengu mpana. Sasa, jambo la mwisho analofanya mnyama huyo ni katika mstari wa 16 na 17, mnyama huyo ana uwezo wa kuweka vikwazo vya kiuchumi juu ya, hasa kwa watu wa Mungu, lakini kwa ulimwengu mzima kwa kukataa kutoa utii na kumwabudu mnyama ambaye ni Rumi na mfalme wake ili kujihusisha na biashara. Inaonekana, kulingana na aya hizi, inahitaji wapokee alama.

Sasa, ndani ya muktadha mpana zaidi wa Ufunuo, chapa hapa ambayo wanapokea kwenye vipaji vya nyuso zao ni mbishi wa alama au muhuri ambao wale 144,000 wakifananisha kanisa zima, watu wa Mungu watia alama ambayo wanapokea kwenye vipaji vya nyuso zao pia. Na hivyo, alama pengine ni maana ya kuwakilisha utambulisho na mali, ambayo ni alama una. Kwa mfano, alama ingeweza kuwa halisi katika karne ya kwanza ingeweza kuwakilisha chapa au alama kwenye mtumwa inayoonyesha utambulisho na mali yake.

Katika Ufunuo wa nne, samahani, Ufunuo saba, alama pia inaonekana kuashiria uhifadhi au ulinzi pia, lakini utambulisho na mali. Ili kwamba badala ya hii kuwa alama halisi ambayo watu hawa lazima wawe nayo au aina fulani ya chapa halisi ambayo ingeweza kutokea, sijui, lakini angalau katika mazungumzo ya ufunuo, badala ya kuchukua hii kihalisi, labda ni ishara ya utambulisho na mali. Wale wanaoshirikiana na Rumi, wale wanaoonyesha utii wao kwa Rumi na kwa maliki, sasa ndio wameruhusiwa kufanya biashara, kuruhusiwa kununua na kuuza, ambayo tuliona nyuma katika sura ya sita.

Sio lazima kuwa jambo jema kwamba tuliona picha ya maisha ya kibiashara na kiuchumi ya Roma, ambayo kwa namna fulani yalipinduka chini chini na katika machafuko, yasiyo na usawaziko, ya uonevu, na yasiyo ya haki kama sehemu ya hukumu ya Mungu juu yao. Lakini hapa, kuwa kwao Roma, kwa kuonyesha utii wao kwa Rumi, labda kwa kuhusika katika ibada ya maliki, sasa ndiyo alama wanayopokea, inayowaruhusu kushiriki katika biashara. Jambo ambalo hili linaweza kuwa nalo akilini katika karne ya kwanza wangukuwa wale ambao, kumbuka, kuhusiana na makanisa kadhaa tuliyozungumza katika Ufunuo sura ya pili na ya tatu, kulikuwa na wale ambao wangukuwa, kama sehemu ya kazi yao, wanguhitajika kuhusika katika vyama vya biashara.

Mara nyingi, vyama hivyo vya biashara vilikuwa na miungu walezi lakini pia vingekuwa vyao; ili kuhakikisha mafanikio katika biashara yako, ungekuwa mwanachama wa vyama hivi vya biashara. Sehemu ya kuwa mali yao ingemaanisha kwamba, katika pindi fulani, ungehitajika kushiriki katika utendaji ambao ungeonyesha ibada na utii na shukrani si kwa miungu tu bali pia kwa maliki. Hiyo ni, vyama vya biashara na biashara vingekuwa vimeunganishwa kwa karibu na ibada ya maliki.

Na tumesema mara nyingi kwamba katika Roma ya karne ya kwanza, haikuwezekana kufunua uhusiano kati ya biashara na siasa na dini pia. Kwa hiyo sehemu hiyo ya biashara, sehemu ya mashirika ya biashara, sehemu ya kujihusisha na biashara na biashara na kufanya kazi katika milki ya Kirumi ya karne ya kwanza na katika makanisa na majiji katika Asia Ndogo ingemaanisha kuhusika katika ibada ya miungu ya kipagani na pia katika ibada ya maliki yenye kuabudu sanamu. Kwa hivyo picha hapa itakuwa shinikizo la kuendana au kuteseka na matokeo ya kiuchumi.

Labda hiyo ndiyo sababu Smirna inaelezewa kuwa maskini, na Laodikia inaelezewa kuwa tajiri. Smirna ilikataa kuridhiana na kukataa kuridhiana na milki ya kipagani ya Kirumi kupitia mfumo wao wa kidini wa ibada ya maliki. Walikataa maelewano na sasa wanapata matokeo.

Kwa hiyo wanafafanuliwa kuwa maskini na wenye sifa ndogo, ilhali Laodikia ni jiji tajiri sana, labda ikionyesha nia yao ya kuridhiana. Kwa sababu hiyo, wameridhika kutokana na hilo. Kwa hiyo uhakika uliopo hadi sasa ni kwamba Yohana anafunua pambano la kweli ambalo makanisa katika Asia Ndogo hukabili, na hilo ni la Shetani, jaribio la Rumi lililovuviwa na shetani la kuwadanganya watu wa Mungu kwa kuwafanya waafikiane, kwa kumwabudu na kutoa utii kwa mnyama na hata kuachwa katika muktadha wa biashara na kufanya biashara zao na kuingiliana na kulazimishwa kwa biashara hiyo kuhusishwa na kulazimishwa kufanya biashara. kuendana na fursa na nyakati za kuonyesha utii kwa Rumi na kwa mnyama, kwa milki ya Kirumi.

Na sasa Yohana anawakumbusha kwamba nyuma ya hayo yote, nyuma kabisa kwenye sura ya 12, kuna jaribio la Shetani la kuwakandamiza na kuwaangamiza watu

wa Mungu. Sura ya 13 huwapa ufahamu wa kiroho kuhusu hali hiyo ili wawe na nguvu zinazohitajiwa za kustahimili na kustahimili na kukataa kuridhiana na milki ya kipagani ya Roma. Sasa, hatuwezi kuuacha Ufunuo 13 bila kusema jambo fulani kuhusu ile alama ya mnyama kwenye mwisho kabisa.

Hoja hasa katika mstari wa 18 ni kwamba hii inahitaji hekima. Ikiwa mtu yeyote ana ufahamu, na ahesabu hesabu ya mnyama huyo. Nambari ya mnyama ni 666, 666.

Lakini jambo muhimu, kwanza kabisa, ni kuliweka hili katika muktadha huu mpana zaidi, ni mstari wa 18: sura ya 13 inaishia na mstari wa 18, ambao ni mwito mwingine wa utambuzi na ufahamu. Kwa hivyo huu sio wito kimsingi wa kujaribu kuhesabu mnyama anaweza kuwa nani au Mpinga Kristo wa wakati wa mwisho anaweza kuwa au jinsi tuko karibu na mwisho. Hiyo sio maana.

Lugha hii ya kuwa na hekima ni katika mazingira ya mwenye sikio, mtu huyo na asikie. Yaani ni wito wa hekima ili wapate utambuzi wa kweli na utambuzi wa hali zao. Na hapa wameitwa wawe na hekima kwa habari ya hesabu ya mnyama huyu, ambaye yaonekana anahusishwa na jina lake.

Hiyo inavutia. Katika mstari wa 17, alama ni jina la mnyama au nambari ya jina lake. Na sasa mwanadamu, iko katika mstari wa 18, inaitwa nambari ya mwanadamu au nambari ya mwanadamu ambayo wanapaswa kuhesabu, ambayo ni nambari 666.

Lakini kwanza kabisa, tunahitaji kuelewa ni mwito wa utambuzi na hekima katika hali yao ili waweze kuitikia ili waweze kuupinga mfumo wa ibada ya sanamu ambao wanalazimishwa kufuata. Kwanza kabisa, tena, kutambua kwamba kumbukumbu hii ya jina kwa kusema kwamba alama hii watakatopokea ni jina la mnyama. Hili linakusudiwa kimakusudi tofauti na kutajwa kwa jina la Mungu au jina linalopaswa kuandikwa kwa Wakristo mahali pengine katika kitabu cha Ufunuo.

Kwa hiyo, kwa mfano, nyuma katika sura ya 2 na mstari wa 17 na sura ya 3 na mstari wa 12, sehemu ya ahadi kwa washindi katika maandiko hayo ni kwamba watakuwa na jina, jina la baba, au jina la Yerusalemu mpya limeandikwa juu yao. Sura ya 14 katika mstari wa 1, kisha nikatazama, na tazama, mbele yangu alikuwa mwana-kondoo amesimama juu ya Mlima Sayuni, pamoja na wale 144,000 waliokuwa na jina lake na jina la baba limeandikwa kwenye vipaji vya nyuso zao. Na sura ya 22, mstari wa 4, katika sehemu ya mwisho ya njozi mpya ya Yerusalemu, kwenye mwisho kabisa wa kitabu, katika mstari wa 4, inayoeleza watu wa Mungu, wataona uso wake, na jina lake litakuwa kwenye vipaji vya nyuso zao.

Kwa hiyo jina la mnyama-mwitu lililoandikwa juu ya wale wanaoruhusiwa kufanya biashara linamaanishwa kuwa tofauti moja kwa moja na mahali penginepo katika Ufunuo ambapo jina, jina la Kristo, au jina la Baba, limeandikwa kwenye vipaji vya nyuso za watu wa Mungu. Kwa hivyo, pengine, hii inapaswa kuchukuliwa kwa mfano

tena na kuonyesha utambulisho na mali au utii na ushirika, kulingana na jina la nani. Lakini hii 666 ambayo jina inatambulishwa ni nini? Na sehemu ya ugumu wa, nashangaa sehemu ya sababu kwa nini wanaitwa kupambanua hali hii, nashangaa kama haina uhusiano na, kwa sababu mnyama anatenda kwa udanganyifu, kwa sababu ya tabia ya udanganyifu ya shughuli ya mnyama, inahitaji ufahamu na utambuzi kwa upande wa wasomaji.

Na kwa hivyo sasa wameitwa kuwa na hekima ambayo kwa sababu ya tabia ya udanganyifu ya ibada ya sanamu, kwa sababu ya kile kilicho hatarini, inahitaji kuwa na hekima na ufahamu na utambuzi wa hali hiyo ili kuipinga na ili kutoingizwa ndani yake na kufanana. Lakini nambari hii 666 ni nini? Kuna mambo kadhaa tunayoweza kusema kuhusu andiko hili, lakini nataka kuangazia kile kinachoonekana kuwavutia watu wengi. Na hiyo ndio nambari 666.

Pengine, kulingana na watu wengi, hii inaonyesha dhana ya kawaida katika karne ya kwanza ya kile kinachoitwa Gematria. Hilo lilikuwa zoea la kale lililohusisha herufi za alfabeti na nambari. Na nini kingetokea ni kwamba ungechukua jina la mtu au jina la kitu, kuchukua thamani ya nambari ya kila herufi ambayo ingeeleweka na kudhaniwa, na kuongeza zote ili kupata nambari.

Na kwa hivyo, nambari hiyo itakuwa aina ya nambari au ishara ya jina. Na kuna mifano mingi ya hii. Kwa mfano, jina Yesu katika Kigiriki, Iesous kwa Kigiriki, ukichukua thamani za nambari za kila moja ya herufi za Yesu, Iesous kwa Kigiriki, inajumlisha hadi 888 au 888.

Wengine hata wamesema kwamba inatoa habari kuhusu kinachoendelea hapa. B666 inakusudiwa kuwa aina ya mbishi wa jina la Yesu, 888. Hilo linawezekana.

Lakini inashangaza kwamba mwito wa mwandishi wa hekima kwa kawaida umepuuzwa hapa. Na kwa hivyo 666, imekuwa chini ya kila aina ya uvumi. Na wakati mwingine nambari 666 imehusishwa na watu wa kihistoria.

Kwa mfano, katika Marekani, nambari 666 mara nyingi imehusishwa na marais wenyewe. Nje ya Marekani, nambari 666 imehusishwa na watawala wengine waovu, kama vile Saddam Hussein, Adolf Hitler, au hata Papa wakati fulani katika Matengenezo. 666 imetumiwa kushirikiana na mapapa fulani katika Kanisa Katoliki la Roma.

Majaribio mengine yamefanywa kuhusisha 666 na teknolojia ya kisasa. Nimeona, binafsi, tangu nimekuwa nikizingatia, na kunaweza kuwa na mifano mingine, lakini binafsi nimeona 666 ikitoka kwa kuonyesha misimbo ya bar kwenye vitu ambavyo unanunua hadi kadi za mkopo hadi chips za kompyuta ambazo watu hufikiri siku moja zitawekwa kwenye vipaji vyetu au mafuvu yetu ili kufuatilia sisi na mambo

kama hayo. Pia, mara kwa mara unaona nambari 666 ikihamasisha jinsi watu wanavyotenda, karibu wakati mwingine kwa haraka.

Kwa mfano, ninajua watu ambao wamerudisha nambari za leseni kwa makusudi ingawa imewagharimu pesa zaidi. Wamerejesha namba za leseni kwa sababu zilikuwa na nambari 666 ndani yake. Au wamebadilishwa nambari yao ya simu kwa sababu ilikuwa na 666.

Ninajua mtu mmoja ambaye alikataa kulipa bili kwa sababu ilirudi kama \$6.66. Kwa hivyo, nambari 666 huathiri na ina jukumu katika jinsi tunavyoangalia mambo na jinsi tunavyotafsiri ukweli. Lakini nataka ukumbuke kanuni mbili muhimu. Kwanza kabisa, kutokana na mjadala wetu wa tanzu ya fasihi ya Ufunuo na kanuni za kihemenetiki zilizotokana na hayo, kwanza kabisa ni kwamba wasomaji wa Yohana wangeweza kuelewa jambo hili.

Nina hakika kwamba kwa wasomaji wa Yohana, hili halikuwa fumbo. Ilikuwa ni wito wa hekima, na wito huu wa kuhesabu nambari ni jambo ambalo wangeweza kufanya. Kwa hivyo, shida ni kwamba miaka 2,000 baadaye, sisi ndio tulio gizani, na tunajaribu kung'ang'ana ili kuelewa hili.

Lakini kwanza kabisa, wasomaji wa Yohana wangekuwa na wangeweza kuwa na maana ya hili. Pili, inayohusiana na hiyo ni mojawapo ya kanuni muhimu zaidi za kihemenetiki ambazo tuliona kwamba tafsiri yoyote ya Ufunuo kuwa yenye kusadikika na kulazimisha lazima iwe kitu ambacho Yohana angeweza kuelewa na ambacho wasomaji wake wangeweza kuelewa au Yohana angeweza kukusudia na wasomaji wake wanaoishi katika karne ya kwanza Ufalme wa Kigiriki na Kirumi katika kabla ya kiteknolojia, enzi ya kabla ya watumiaji, kabla ya zama, vita, na kabla ya siku hizi, wangeweza kuelewa jambo ambalo wangeweza kuelewa. maana ya. Kwa mawazo yangu, hiyo inakataza maelezo mengi yanayowezekana ya 666 ambayo yamependekezwwa kwa karne nzima, haswa leo, haswa yale ambayo yanahusishwa na sifa za kisasa za kiteknolojia za siku zetu au njia za kisasa za vita na vitu kama vile barcodes na kompyuta na vitu kama hivyo, ni kwamba kanuni hiyo inadhibiti aina hizo za maelezo mara moja.

Inafurahisha kwamba hii inaelezewa kama nambari ya mwanaume. Kuna ugumu kidogo hapa. Je, hii inamaanisha nambari ya kibinadamu, au hata wakati huo, sina uhakika hiyo ingemaanisha nini?

Je, ni nambari gani ya kibinadamu ingekuwa kinyume na nambari ya malaika au kitu kama hicho? Au anaposema ni nambari, au tunaweza kuichukua kama nambari ya mtu, hiyo inarejelea mtu. Mstari wa 17 ungeweza kujikopesha pale anaposema hakuna mtu awezaye kununua na kuuza isipokuwa amepokea chapa, ambayo ni jina la mnyama huyo au hesabu ya jina lake. Kwa hiyo mstari wa 17 unakaribia

kupendekeza au kuhitaji kwamba nambari iwe na marejeleo fulani au uhusiano na mnyama mwenyewe.

Na hiyo inazua swali, ni mtu gani huyo? Kwa sababu hii, kwa mbali, maelezo ya kawaida ni kwamba nambari ya mnyama inahusishwa na jina la Nero. Hayo ndiyo maelezo ya kawaida zaidi. Na hii bila shaka itakuwa na maana.

Hili halipendekezi kwamba Ufunuo wakati huo uliandikwa nyuma wakati wa Nero. Huenda ikawa tu kwamba kwa kuzingatia asili ya utawala wa Nero na uovu ambao mara nyingi huhusishwa naye, hata nje ya mitazamo ya Wakristo kumwelekea katika karne ya kwanza, Nero angekuwa karibu kuwa kielelezo cha au karibu aina ya maliki mwovu atakayekuja au maliki mwingine yeyote. Ili Nero hapa, kwa kutumia 666 kama marejeleo ya Nero, wazo sio kwamba mwandishi anamrejelea Nero kihalisi, lakini kwamba karibu roho ya Nero, uovu wa Nero, sasa imejumuishwa tena katika maliki wa Kirumi ambayo sasa Wakristo wa karne ya kwanza wanakabili wakati Yohana anaandika.

Kwa hiyo roho yule yule mwovu asiyemcha Mungu aliyemjumuisha Nero na maliki wake, Nero akiwa kielelezo cha uovu, sasa anakaa ndani na kuonekana katika mfalme wa sasa, ambaye angekuwa Domitian ikiwa maoni ya kawaida zaidi ya tarehe ya Ufunuo yatakubaliwa. Tatizo , ingawa, linakuja kwa kuunganisha jina la Nero haswa na 666. Na kama wengi wanavyotambua, haiwezi kufanywa na Kigiriki.

Lakini ili wengi wamejaribu kuhusisha jina la Nero na jinsi lingandikwa kwa Kiebrania. Lakini hata huko, kuna tatizo kwa sababu jina la Nero, hata katika Kiebrania, linaweza tu kuongeza hadi 666 ikiwa limeandikwa kwa njia adimu kama halijaandikwa kwa njia ya kawaida. Yaani tena unaona niendako? Njia pekee ya kuunganisha Nero katika Kigiriki na 666 ni kudhani kwamba inaonyesha tahajia ya Nero na sio Nero tu, Nero Caesar kwa Kiebrania, na kisha tahajia adimu ya hiyo.

Kwa hivyo shida ni kwamba, itabidi ufikirie, na hiyo ndiyo njia pekee ya kufikia 666 wakati huo. Kwa hivyo shida ni kwamba, itabidi uchukue mambo mawili. Nambari ya kwanza, wasomaji wangeelewa, na wengi wao wangeelewa Kiebrania.

Nambari ya pili, wangefahamu tahajia ya nadra ya jina la Nero Caesar katika Kiebrania. Kwa sababu hiyo, wengi wametafuta maelezo mengine, lakini ningependekeza bado inawezekana, hasa kwa sababu ya kiungo kati ya alama na nambari na jina la mfalme katika mstari wa 17. Kwa hiyo inawezekana kwamba Yohana anarejelea jina la Nero, tena, kama kielelezo cha uovu ambao sasa unajitokeza tena katika utawala wa Milki ya Kirumi jinsi anavyoandika.

Uwezekano mwingine ni kuona nambari 666. Mtazamo mwingine wa kawaida ni kuiona kuwa ni nambari ya mwanadamu, yaani, nambari ya kibinadamu au pungufu ya nambari kamili ya saba. Kwa hivyo 666 itakuwa fupi ya nambari kamili 777.

Kwa hiyo hii ingekuwa hesabu ya ubinadamu wenye dhambi, walioanguka, wasiomcha Mungu, wenye kuabudu sanamu ambao sasa wanatiwa ndani ndani ya mtawala wa kibinadamu Domitian, ambaye sasa anaonyeshwa kuwa mwanadamu asiyekamilika, mwovu, mwabudu sanamu, na mdanganyifu anayepungukiwa na nambari kamilifu ya saba. Na ili basi hii ndiyo njia ya mwandishi ya kujaribu kuwafanya wasomaji kutambua hali halisi ya Rumi na maliki wake kwa kuiona kuwa isiyomcha Mungu, mwabudu sanamu, njia nyingine ya kusisitiza hali ya kutomcha Mungu, ya kuabudu sanamu ya Milki ya Kirumi na maliki wake labda akimhusisha na Nero lakini sasa akimuonyesha kuwa jina lake linapungukiwa na idadi kamili ya saba. Badala yake anajumuisha kutokamilika na uovu na ibada ya sanamu, na kwa kutambua ni nani anayejumuisha hii, sasa Wakristo wataweza kupinga vyema zaidi na kutodanganywa na mazoea ya kutomcha Mungu, ya ibada ya sanamu ya Dola ya Kirumi.

Na kwa hivyo 12 na 13 zinatuleta hadi mwisho wa sehemu muhimu sana ambayo, kwa mtindo wa kweli wa apocalyptic, inafunua sio tu asili ya kweli ya Roma, Roma ni mnyama huyu wa kutisha ambaye ameongozwa na shetani na anajumuisha uovu na ibada ya sanamu na ukandamizaji na kutomcha Mungu kutoka kwa vizazi vilivyotangulia na milki zote zinazoishi Roma, lakini pia inaelezea vyanzo vya kweli vya mapambano yao ya Wakristo. Katika lugha ya Paulo, pambano lao si tu na nyama na damu, bali pambano lao ni la mamlaka na mtawala wa ulimwengu wa mbinguni na shetani mwenyewe. Na sasa wakiwa wamejihami kwa mtazamo huu mpya na ujuzi, watu wa Mungu sasa wanaweza kutambua na kuona hali yao kwa njia mpya.

Ili kuwafanya Wakristo hao ambao wanaafikiana waamke na kupinga, watambue ni nini wana hatari ya kufanya, lakini wapate Wakristo hao wanaoteseka na hata kuteswa ili kuwafanya wavumilie na kuvumilia na kubaki na kubaki na ushuhuda wao mwaminifu, bila kujali matokeo yake ni nini.

Huyu ni Dk. Dave Mathewson katika kozi yake ya kitabu cha Ufunuo. Hiki ni kipindi namba 19 cha Ufunuo sura ya 13, Wanyama Wawili.